

DINGSDAG

den 22 MEI.

KADASTER.

De Gouverneur van Vriesland.

De Gouverneur van Vriesland. Gehoord het rapport van den heer Inspecteur van het Kadaster in deze Provincie, omtrent de opmaking en uitdeeling der lijsten bevattende als nu de schatting der eigendommen, gelegen in de kadastrale gemeenten of districten van ontvangsloten, Balk, Lemmer, Oosterzee en Langweer, het kanton Lemmer uitmakende, en dat de rondzending der lijsten, zijnde de laatste van de provincie, eerstdaags zal plaats hebben.

Heeft het noodzakelijk en in het belang van al de eigenaren in die gemeenten geacht te kennen te geven, dat een ieder de schatting zijner eigendommen nagaat, en zelf die gene welke voor of na de laatst gedane rondzending der eigendomslijsten omtrent de meting, goederen in eigendom mogten hebben verkregen, waar voor zij bij het Kadaster, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, tot heden zijn onbekend gebleven, en daarvan alzoo geene lijsten ontvangen, daartoe uitnodigd, waartoe voor de gemeente Sloten tot en met den 20 Junij aanstaande, voor de gemeente Balk den 21, voor de gemeenten Lemmer en Oosterzee den 22, en voor de gemeente Langweer den 23 daaraanvolgende, de noodige stukken aan de onderscheidene Raadhuisen zullen ter visie liggen; wordende voorts al de eigenaren en zaakgelastigden of pachters voor zoodanige eigenaars, te ver buiten de Provincie afwezig zijnde, welke omtrent de klassering eeng bezwaar mogten hebben in te brengen, herinnerd, dat de tijd tot het indienen dier bezwaren, voor de gemeente Sloten den 20 Junij, voor de gemeente Balk den 21 Junij, voor de gemeenten Lemmer en Oosterzee den 22 Junij, en voor de gemeente Langweer den 23 Junij aanstaande zal verstrekken zijn, en misdien worden verwittigd voor of op dien vastgestelden tijd de bezwaren over te leggen, waar na geene meer zullen worden aangenomen.

Ten einde hieraan de meeste publiciteit te geven, zal deze worden geplaatst in de Leeuwarder Courant van den 22 dezer.

De Gouverneur voornoemd,

VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leeuwarden, maken bij deze bekend, dat de Tjessinga Weg voor Rijtuigen weder is geopend.

Leeuwarden,
den 21 Mei 1832.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

THIJS FEENSTRA.

Ter ordonnantie van dezelve,
M. S. DE WAL.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12 Mei. Uit Alexandria heeft men berichten van den 12 April, welke zeer gunstig voor den Onder Koning zijn. Ibrahim was naar Tripoli getrokken, alwaar hij versterking had gevonden, waarop hij noordwaarts langs de kust was voortgemaarheid, en te Alexandrette een aldaar bijeen getrokken korps van den Pacha van Aleppo had overrompeld. Na een kort, voor de Turksche troepen zeer nadelig gevecht, waren deze laatste op de vlugt gedreven, en 13 à 1400 gevangenen, de geheele artillerie en bagage in handen der Egyptenaren gevallen. Deze gebeurtenis kan gewichtige gevolgen hebben en Abdallah noodzaken St. Jean d'Acre over te geven. Door het bezetten van de vesting zou de verovering van Syrie verzekerd zijn.

NEUREMBERG, den 13 Mei. Uit Brunswijk wordt geschreven, dat toen men den 4den de gravin Wrisberg, die in een revengewouw van den windmolen, op den Witten Berg bij Giffhorn, in het Hanoversche ontdekt geworden, en aan de grenzen door Hanoversche beambten aan de Brunswijksche overgeleverd geworden was, te Brunswijk binnen vonds, de sterke bezetting van burgergarde te paard en te voet, welke het rijtuig omgaf, met moeite haar loven heeft kunnen beschermen. Onder vreeselijken aandring en onophoudelijke verwenschingen verzeldte het volk haar tot aan de gevangenis. Men schijnt onderdaan te gelooven, dat er een plan bestond om de tegenwoordige regering onderst boven te werpen, en wel door het vermoorden van den hertog. Zie hier een artikel, hetwelk in onzen Correspondent, onder dagteekening uit Brunswijk van den 5den, gezeten wordt:

„Er schijnt thans geen twijfel meer te zijn, of een moord-ontwerp tegen hertog Wilhelm lag mede in de bedoelingen der aanleggers van het jongste komplot. Naar men zegt leverden de papieren der gravin Wrisberg, en hetgeen de regterlijke nasporingen reeds nu aan den dag gebracht hebben, hierover veel licht. De hertog zoowel als zijn verzeven broeder, hertog Karel, zijn beide ongehuwd en de laatste spruiten uit het huis van Wolfenbütel. Het kinderloos overlijden van den eerstgemelden zou of het hertogdom Brunswijk met Hanover vereenigen, of hetzelfde, tot behoud zijner zelfstandigheid, dwingen den verbannen hertog aan het hoofd der regering terug te roepen. In dit alternatief ligt misschien de sleutel van vele dingen.... Meer dan immer wenscht men thans, dat hertog Wilhelm spoedig in den echt moge treden, om aan het land eene wetzige nakomelingschap achter te laten. Reeds vroeger werd er, gelijk men weet, van eene verbintenis met de Prinses dochter van Prins Wilhelm van Pruisen gesproken.”

FRANKRIJK.

PARIS, den 16 Mei. Sedert twee dagen wist men dat de heer Périer zich op het ergst bevond. Gisteren ter Beurze had men berigt dat hij ten 2 ure namiddag was overleden, edoch is hij eerst ten 7 ure heden morgen aan zijne langdurige ziekte bezweken. Op het oogenblik van zijn afsterven had hij zijn volle verstand terug bekomen, hetwelk hij sinds vrij geruimen tijd verloren had. Deze tijding is aan al de gezantschappen overgebracht, en hebben al dezen naar hunne Hoven couriers opgezonden. Het schijnt dat de politie is beducht geweest dat deze tijding in de hoofdstad eenige opschudding zoude te weeg brengen, en tot ongeregeldeheden zoude aanleiding geven; want zoodra de tijding van des heeren Périer's overlijden bekend was geworden, schaalden zich de karabiniers bataillons-gewijze op de place du Carroussel, en werd het bevel gegeven dat de troepen in hunne casernen zouden geconsigneerd blijven. De dragonders, die uitgerukt waren en op het Champ de Mars stonden, hebben heden morgen oar bekomen om binnen hunne kwartieren terug te keeren. Er is intusschen geene waarschuwing dat de dood van den heer Cas. Périer eenige volks-beroering kunne verwekken. Deze maatregelen zullen welligt eerder genomen zijn, omdat sinds twee dagen de Carlistische partij zich sterk beweegt.

Ofschoon des heeren Périer's dood sinds lange is voorzien geworden, wordt dezelve echter niet te minder als eene zwaarwichtige gebeurtenis beschouwd; want zij dwingt den Koning om nopens zijn ministerie tot een besluit te komen.

Heden ochtend verzekert men dat de heeren Odillon Barrot, Mauguin en Clauzel, wetende dat de partij der liguitisten woelt en kluip om een ministerie op het kussen te krijgen in den geest van lord Wellington en dat de heer Roy de drijver dier intrigue is, dezen avond met al de meest invloedrijke gedeputeerden der oppositie zullen vergaderen, ten einde een adres aan den Koning op te stellen met verzoek om hem van het verkiezen van zulk een ministerie te doen afzien. Die zamenkomst moet gehouden worden ten huize van den heer Mauguin, en zal, zoo wij hooren, zeer talrijk wezen.

Wat er ook van al die tegenwoordige geruchten wegens eene verandering van ministerie zijn moge, staat dit ten minste vast dat het hof het doelwit is van eene menigte coeries, die zich beijveren om elk zijnen chef in het bewind te duwen. De Koning, men weet dit, is van een zeer zwak karakter, en verleent beurt om beurt het oor aan al de chefs, van elke dier partijen; geeft aan elk hoop, zonder nogtans voor eenige combinatie zijn besluit te hebben genomen. Hij had in den heer Périer eenen man gevonden die zijne staatkundige gevoelens volkomen had begrepen, en die dezelve onder de benaming van *juste milieu* en van *système de la paix* had doen gelden. Men heeft gezien dat de heer Périer, gedurende zijne langgerekte ziekte, steeds gelegeerd heeft eenen nieuwen raads-president voor te stellen, ten einde hierdoor geene gelegenheid te geven tot het veranderen van zijn politiek stelsel. Thans echter, is het waarschijnlijk dat Lodewijk Philips zich genoodzaakt ziet om binnen kort van het staatkundige stelsel van 13 Maart te moeten afwijken; evenwel voedt hij nog eenige, zeer mogelijk ijdele hoop, dat de ministeriële crisis in Engeland eene min vijandige wending jegens het Fransche gouvernement zal nemen. Zoo lang die hoop niet geheel zijn vernietigd moet men gelooven, dat de Koning de gevoelens van 13 Maart zal behouden, en ten einde dat oogmerk te bereiken zal hij tot het presidentschap benoemen den heer de Montalivet, die in het kabinet slechts tot naamgever dient. Op deze wijze het portefeuille van binnenlandsche zaken vereenigende met het presidentschap van den raad, zal er niets aan het personeel van het ministerie van 13 Maart behoeven veranderd te worden, en zal de Koning, even als hij gedurende de ziekte

van den heer Périer heeft gedman, de facto het voorzitterschap van zijnen raad blijven waarnemen, daarbij zijne daden verbergende achter de officiële verantwoordelijkheid van den heer de Montalivet. Het is op deze wijze dat men het in wezen blijven der gevoelens van 13 Maart, die tevens met het overlijden van den heer Cas. Périer schenen te moeten worden uitgedoofd, nog gedurende eenige dagen zal weten te rekken.

Omtrent de passagiers van den Carlo-Alberto worden door den *Moniteur* de nadere officiële rapporten uit Marseille en Toulon onder dagteekening van den 10den medegedeeld, zakelijk bevattende: dat het vaartuig *Le Nageur* dien morgen de vier passagiers, die op den Carlo-Alberto verbleven waren, in de haven van Marseille had aangebragt; dat dezelve zijn de heeren de Saint Priest, Adolff Bourmont de Zoon, Adriaan de Kergorlaïj en Sala voormalig officier van de koninklijke garde. Zij zijn onmiddellijk, in het huis van arrest, ter beschikking van den procureur-generaal gesteld.

Deze vier personen waren, met de vrouw, die provisioneel nog te Ajaccio op den Carlo-Alberto verbleven is, de eenige passagiers welke het vaartuig nog in had, toen het voor de reede van Ciotat door de *Sphinx* bemagtigd werd. De rapporten voegen er bij dat er even te voren twee personen aan wal waren gegaan.

Wat betreft de vrouw, die op den Carlo-Alberto verbleven is, de kapitein heeft te Ajaccio geconstateerd, even gelijk hij te Marseille, waar het vaartuig met haar terug zal komen, zal constateren, dat zij wel deugdelijk dezelfde is, welke hij, bij zijn eerste bezoek voor het groene eiland bij Ciotat, gezien heeft, toen hij zich van het Genuesche vaartuig meester maakte. Er is bovendien, door confrontation, welke te Ajaccio in tegenwoordigheid van den generaal Curto, den heer Peraldi, waarnemend bestuurder ad interim der prefecture, den kapitein van de *Sphinx*, Sarlat, en den heer d'Houdrot geschied zijn, bewezen, dat deze dame de hertogin van Berry niet was.

Bij hare aankomst te Marseille zal deze dame, even als de andere passagiers, ter beschikking van het geregt worden gesteld.

Overigens wordt, zoo wel te la Ciotat als langs de geheele zee kust, een gestreng onderzoek voortgezet. De regterlijke instructie gaat voort. Naar mate de aanklagen bij het geregt inkomen, worden de aangeklaagden in hechtenis genomen. De overheid heeft langs verschillende wegen narigten van hoog belang ontvangen, die met de meeste zorgvuldigheid vergeleken en ten nutte gemaakt worden. Verscheidene aanzienlijke en wegens kunnen afkeer van het nationale koningschap van Julij bekende personen hebben Marseille verlaten. De rust dier stad kan slechts door hunne verwijdering winnen. Alles is kalm. Men vertrouwt op de regterlijke magt, wier werkzaamheid algemeen wordt opgemerkt. Naar mate de feiten worden opgehelderd, verdwijnen de vooringenomenheid en de vooroordeelen. Het door de regering aangenomen stelsel van rondborstigheid, werpt het, door hartstogtelijkheid opgerigte, romaneske gebouw der leugen, omver. De openbaarheid der pleitgedingen zal, wie nog twijfelen mogt, overtuigen.

Nog dezen nacht heeft men weder begonnen in Parijs medailles met het afbeeldsel van Hendrik V rond te deelen. Wij vernemen dat de begrafenis op aanstaanden Vrijdag ten 11 ure des morgens zal plaats grijpen, met al de plegtigheid en praalvertooning, welke ter lijkwart van gedurende het bekleeden hunner waardigheid overledene ministers is voorgeschreven.

NEDERLANDEN.

's HERTOGENBOSCH, den 17 Mei. Heden is Z. K. II. de Prins Veldmaarschalk, verzeld door de verdere Prinsen en een groot deel van den staf, naar het naburig Belicum, vertrokken, ten einde 5 of 6 batterijen veld en andere artillerie in oogenschouw te nemen. Morgen zal de eerste divisie, met eenige artillerie en de brigade kerassiers en lanciers bij Tilburg worden geïnspecteerd. Zaterdag en Maandag zullen de verdere divisien in oogenschouw worden genomen, en, naar men verzekert, zullen de Prinsen zich vervolgens naar Bergen-op-Zoom begeven, om ook de scheepsmagt op de Schelde te bezigtigen. — De prins van Saksen Weimar bevindt zich sedert een paar dagen weder bij het leger.

GILZE, den 18 Mei. De inspectie over de 1ste divisie van ons leger heeft heden door het schoone weder begunstigd op de nabij gelegen heide plaats gehad. Ten dien einde stonden aldaar de schoone afd. grenadiers, het 1ste bat. jagers, het korps jagers van van Dam, het 1ste en 3de bat. der 5de afd. infanterie, het 1ste bat. der 1ste afd. Zuid-Hollandsche schutterij (Hagenaars), het 1ste en 2de bat. der 2de afd. Zuid-Hollandsche schutterij (Rotterdammer, Delitenaars, Schiedammers en Delfshavenaars), het 1ste bat. der 1ste afd. Noord-Hollandsche schutterij (Haarlemmers), en het 2de bat. der 1ste afd. Geldersche schutterij, alle tot die divisie behoorende, onder de wapens en werden door Z. K. H. den Prins van Oranje, vergezeld van HH. KK. III. de Prinsen Frederik der Nederlanden en Adelbert van Pruisen, geïnspecteerd, even als Z. K. H. voort daarop de 1ste brigade kavallerie, bestaande uit de regimenten no. 3 en 9 en het regiment lanciers no. 10; benevens de halve batterij rijdende artillerie, onder het bevel van kapitein Dineaux en de veldbatterij no. 6, onder het kommando van kapitein Meijel in oogenschouw nam. Na den alloop der inspectie gaf Z. K. H. in de veldrijnde bewoordingen, zoo aan de chefs der onderscheidene korpsen als aan de heeren divisie- en brigade-generaals, Hoogstdezelvs goedkeuring over de vaardigheid in den wapenhandel, de prompte uitvoering der manoeuvres, de houding en het voorkomen der troepen, te kennen, waarna allen naar hunne onderscheidene kantonnementen terug keerden.

's GRAVENHAGE, den 17 Mei. Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is heden van hier naar het leger vertrokken.

Men heeft alhier heden de tijding uit Londen ontvangen, dat lord Grey weder tot het ministerie is geroepen.

Uit Brussel meldt men van den 18 dezer. Heden worden, als nagenoeg stellig zeker, de volgende ministeriële benoemingen aangegeven: De heer Leclercq, tot het departement van justitie; de heer Ch. de Brouckere, tot het departement van binnenlandsche zaken; de heer Lebeau, tot het departement van buitenlandsche zaken; de heer generaal Evain, tot het departement van oorlog; deze zoude dit departement beheeren, zonder zich in de politiek te mengen. De heer Coghien zal, meent men, zich er toe laten vinden om het portefeuille der finantien weder op te vatten.

De heer van de Weijer, onze minister plenipotentiaris te Londen, is heden middag ten 2 ure te Brussel aangekomen. Hij is schier onmiddellijk bij den Koning ontboden, alwaar een ministers-raad is gehouden, bij welken de heer van de Weijer is tegenwoordig geweest.

De zitting der Belgische kamer van vertegenwoordigers van den 14 Mei is vrij onstuimig geweest. Zij begon met de voorlezing van het door de commissie opgestelde adres aan Vorst Leopold, hoofdzakelijk inhoudende, dat de Belgische vertegenwoordigers de regering tot de aanneming van het verdrag van 15 November 1831 en tot het brengen der hoogst-grievende offers, daarbij van Belgie gevergd, gemagtigd hadden, in de hoop van daardoor den vrede van Europa te handhaven, en in de verwachting, op stellige verzekeringen steunende, dat het bedoelde verdrag onherroepelijk was; dat evenwel bij sommige bekrachtigingen van dat verdrag beperkingen en voorbehoudingen gevoegd waren; dat de kamer zich vleide, dat deze voorbehoudingen generlei inbreuk op het verdrag zouden maken, en dit dadelijk door de ontruiming van het Belgische grondgebied zoude worden uitgevoerd, terwijl eerst na die uitvoering eenige onderhandelingen over de in genoemde bekrachtigingen aangeroeerde punten konden worden gevoerd: — onderhandelingen, welke uitslag van de vrije toestemming der Belgische en Hollandsche volken zoude moeten afhangen, en die het verdrag, indien men zich niet mogt kunnen verstaan, in deszelfs geheel in wezen zouden laten; en dat Belgie geene verdere offers meer kon brengen, in de heiligheid van aangegane verbindtenissen vertrouwen stelde, en aan de uitvoering van het verdrag, zoo wel als aan de ontruiming van het grondgebied, geloofde. „Maar,” dus luidde het adres ten slotte, „indien wij in onze verwachting bedrogen wierden; indien Holland voortging met de aan hetzelfde voorgestelde schikkingen te verwerpen; indien het zijne daden van vijandelijkheid, zijne schendingen van grondgebied voortzette; indien het inzonderheid weigerde den aanslag, tegen een onzer medeburgers, tegen een lid der volks-vertegenwoordiging gepleegd, te herstellen; indien het God verhoede, nieuwe gebeurtenissen Europa mogten beroeren en zoo vele voor het behoud des vredes gedane opofferingen nutteloos mogten maken, dan zouden wij ons herinneren, dat geen last en geene poging voor een volk te zwaar moeten zijn, wanneer het zijn leven en zijne eer geldt.”

In de discussien, die daarop geopend werden, lieten zich sommige leden met ongemeene hevigheid uit, ook tegen de zwakheid en laauwheid van het Belgische ministerie, zoodat zelfs de heer de Merode, als tijdelijk minister van oorlog, zich verplicht rekende om op zijne beurt over de weinige instemming en medewerking der kamer te

klagen, en den voorstanders van oorlog toe te voegen, dat het aan België niet paste om eenen aanvallende oorlog tegen Holland te beginnen, want dat, om dien met goed gevolg te voeren, de 80,000 man welke men onder de wapenen had, niet voldoende waren, maar men daartoe 120, ja 150,000 man zou noodig hebben, en men het gouvernement eerst in staat zou moeten stellen om zulk eene magt op de been te brengen. Ten slotte werd, na eenige kleine veranderingen, het adres met eenparigheid van stemmen door de aanwezige leden aangenomen, en eene commissie van 12 leden benoemd om het Koning Leopold aan te bieden.

Dingsdag namiddag ten 1 ure is die deputatie door koning Leopold ontvangen, de heer Gerlach heeft het adres gelezen, en het antwoord des Konings is aldus geweest: „Mijne heeren! Ik meen regt verkregen te hebben op het vertrouwen der natie; ik zal het altijd weten te regtvaardigen. België weet, dat ik mij aan deszelfs bestemming heb toegewijd; deszelfs belangen zijn de mijne.

„Ik wensch mij geluk, u aan te kondigen, dat de loop der door de kamer aangevozen onderhandelingen volkomen overeenstemt met die, welken ik aan mijne ministers voorgeschreven en aan de conferentie blootgelegd heb, voor dat ik u van de jongste acten mededeeling heb gedaan.

„Het beste middel, om spoedig tot eene ontwikkeling van de moeilijkheden die nog bestaan te geraken, is Europa te overtuigen, dat België ijverzuchtig op deszelfs alouden naam gebleven is, en dat het, krachtig aan voorzigtigheid parende, des noodig, met behulp der Voorzienigheid, deszelfs regten door de kracht der wapenen zal weten te ondersteunen.

„Ik zie met een zotte voldoening, dat de kamer den toestand van het land begrepen heeft, en dat zij denkt, dat geen last geene poging eene natie moeite kosten, wanneer het haar bestaan en hare eer geldt; in dit gevoelen deel ik, en ik zal bevelen geven, dat er zeer spoedig aan uwe overwegingen ontwerpen van wet worden voorgelgd, die strekken zullen om het doel, dat de kamer zich voorstelt, te bereiken.

De Koning heeft vervolgens eenige niet officiële woordendardbij gevoegd. Op nieuw zijne tevredenheid betuigende over de eendragtige stemming der kamer; ten aanzien van de redactie van het adres, heeft hij voorts gezegd, dat men de zaken niet te donker moest inzien, dat Rusland geen inzicht kon gehad hebben, om eene voorwaardelijke ratificatie uit te wisselen, maar veeleer eene partiele; dat, zoo men, reeds zoo dikwijls bedrogen, nog eene laatste maal bedrogen werd, hij dat even zoo levendig als de kamer gevoelen zou.

Volgens de *Emancipation* zal het Belgische gouvernement een ontwerp van wet aanbieden, tot het daarstellen eener burgerlijke en militaire ridder-orde; en zou de Koning verlangd hebben, dat dezelve de orde der onafhankelijkheid zou genoemd worden; voorts zou het ministerie zich ook bezig houden met een nieuw ontwerp over de burgerwachten, hetwelk de middelen zal aanbieden om de kaders van het leger te vergrooten.

Tegen den 15den moest het Belgische leger eene stelling aan de uiterste grenzen nemen. Het Brusselsche ministeriële dagblad verzekert, dat bij een protokol van den 11 Mei no. 60 de Hollandsche regering uitgenoodigd wordt om den heer Thorn, wiens gevangenneming de conferentie afkeurt, in vrijheid te stellen. De conferentie verzoekt echter tevens de Belgische regering om de gevangenen van de Luxemburgsche bende van Tornaco mede in vrijheid te stellen. Zij keurt de arrestatie der laatsten goed, maar wensch niettemin hunne loslating in het belang eener wederzijdsche vergeetheid.

AMSTERDAM, den 19 Mei. Van Coblenz den 15 dezer wordt gemeld: Tot geruststelling van het publiek kan van eene geloofwaardige zijde worden verzekerd, dat het te Saar-Louis, in den nacht van den 9 op den 10 Mei voorgekomen ziekte-geval, hetwelk naar den eersten schijn aan eenen der mindere graden van de Asiatische cholera toegeschreven werd, door den aldaar gevestigden geneesheer *Peauciellet*, die kortlings eenen geruimen tijd te Parijs de cholera praktisch heeft waargenomen, geoordeeld is geworden geenszins tot die ziekte te behooren.

De *Dusseldorfer Zeitung* voegt hier nog bij dat, naar luid van een officieel bericht uit Trier die stad, zoo als ook de gansche landstreek van Metz af, op den 14 Mei, nog van de cholera was verschoond gebleven; en te Metz zelven waren nog slechts 4 personen aan de cholera gestorven.

MENGELEWERS.

KORT OVERZICHT VAN DE HISTORIE DER COURANTEN.

OORSPRONG.

Die timmert aan den wegh
En schrijft voor 't algemeyn,
Sal staeg voor alleman
Een steen des aenstoots seyn.

CHINA.

De Fransche geleerde Deguignes heeft in de Voorrede der Vertaling van de *Chou-King*, (1) gewild boek der Chinezen, vermeld, dat reeds sedert bijna vier duizend jaren in China het ambt van Historie- en Courantenschrijver aan het hof bestond. De Couranten moesten nauwkeurig bevatten den tijd der vervulling van alle plegtigheden en hetgeen in de binnenlanden voorviel. Te Peking, hoofdstad van China, komt sedert onheugelijke tijden eene Courant uit, gedrukt op zijde stoffen, 60 a 70 zijden groot, vermeldende de gebeurtenissen van het Rijk (2). Twee Exemplaren van 18 en 26 Febr. 1793 zijn in de Koninkl. Bibliotheek te Parijs voor handen, welke eene lengte hebben van tien en eene halve ellen. De echte waarheid moet er zoodanig in behartigd worden, dat men zelfs de gebreken der Opperheeren niet ontziet en een schrijver liever zijn leven waagt, dan leugens te vermelden. De Keizer houdt zich zelf met de beoordeeling bezig en liet in 1726 eenen Staatsbeambte om het plaatsen van een valsch bericht ter dood brengen (3). De burgeroorlogen, vijf honderd jaren onder den wijzen Keizer Ven-ti, zouden beide weder in hunnen ouden vorm hersteld zijn. — De vertaling van de *Chou-King* merkt aan, dat de jaarboeken en tijdrekenkunde der Chinezen onnaauwkeurig zijn tot de jaren 827 of 842 voor C. G.; dat in eene tijdruimte van twee duizend jaren slechts verspreide santeekeningen, zonder volgorde en ontwikkeling der gebeurtenissen aanwezig zijn, en men dus niet te veel geloof kan hechten aan hunne oude historie.

ITALIEN.

De oorlog, welke de Republiek van Venetien tegen Soliman II in Dalmatiën moest voeren, gaf aanleiding, dat men in 1536 de voorgevallene krijgs- en handelsberigten in *geschreevene* bladen, op bepaalde plaatsen in Venetien, den nieuwsgierigen ter lezing mededeelde. Men betaalde voor leesgeld de sints langen tijd in onbruik geraakte wisselmunt, *Gazetta* of *Gazeta* genaamd, hebbende eene waarde van anderhalve Cent. Dit nu zou den oorsprong der benaming geweest zijn van de nog tot heden in Italiën en Frankrijk gedrukt wordende *Gazettes*.

Deze geschreevene Venetiaansche bladen of Nieuwstijdingen werden achtereenvolgend uitgegeven, en eene zestigjarige verzameling vindt men te Florence in de Bibliotheek van den beroemden Letterkundigen *Antonio Magliabecchi*, in leven Bibliothecaris van den Groothertog Cosmus III (4).

(1) Dit werk is gedrukt te Parijs in 1770 bij Tiliard, in quarto. Vergelijk de *Encyclopedie ou Dictionnaire universel raisonné* op het woord GAZETTE.

(2) VOLTAIRE, Dict. Philosoph. V, 519.

(3) *Christ. Obser.* Sept. 1823.

(4) Een honderdtal Schrijvers hebben over de Tijdingen, Couranten en Nieuwbladen *Ueber Zeitungen*. Frankf. v. m 1795. — *Dictionnaire de l'Academie*. — *Encyclopedie ou Dict. Rais.* — *Conversations-Lexicon*. — J. A. DONNDORF, *Geschichte der Erfindungen* u. s. w. — *Dictionnaire Oeconomique de CHOMEL*. — S. F. HANDBERGEN, *Diss. Juridica de Jure Novellarum*. — MORERI, FURETIÈRE, VOLTAIRE en

De misvatting van Voltaire in zijne *Dictionnaire Philosophique* op het woord GAZETTE als of het tijperk der uitvinding in de XVII eeuw geweest zou zijn, hetwelk legd in de *Leeuwarder Courant* van den 3 Augustus 1830, waarin ook de breede ontvouwing van den oorsprong der verschillende beteekenissen van het woord GAZETTE wordt gevonden; als mede van de geleerde twisten daarover ontstaan.

Enige jaren later verbreide men ook in andere Staten dergelijke bladen. Ofschoon nu de Nieuwstijdingen in Italiën haren oorsprong hebben gekregen, maakten zij geenen grooten opgang, want slechts weinige derzelve gingen buiten dit land.

DUITSCHLAND.

In den beginne der zestiende eeuw werden eene soort van de vermelde geschreevene Nieuwsbladen in andere beschaaftde landen gebezigd, dan weldra bediende men zich van de drukkunst. De eerste bladen, die men aantreft, waren de zoogenaamde *Relaxen* (*Relationen*), welke in Duitschland, uitkwamen; te Augsburg en te Weenen in het jaar 1524, — te Regensburg in 1528, — te Dillingen in 1569, — te Nürnberg in 1571, — enz. Zij kwamen in den vorm des briefstijls te voorschijn, met en zonder houtsnepplaatjes, meestal zonder plaats en nummer, soms zelfs zonder dagteekening. Krijgsbedrijven en Natuurverschijnselen waren de voornaamste artikelen, waarbij men ook halve wonderen voegde. Aan de Ridders en Soldaten werden de hoofdonderwerpen dezer Couranten voorgelezen, waar onder eene voorname plaats bekleedden de gevangenneming van den Markgraaf van Brandenburg in 1547; — de belegering van Weenen in 1528, — de verovering van Munster in 1535, — en van Kopenhagen in 1538; — zelfs is de beschrijving van eenen storm in Friesland en van Wangedrogten door zulke *Gelegenheids-bladen* tot de Duitschers overgekomen (5).

Van nog vroeger bladen dan die door den schrijver v. SCHWARZKOPF opgegeven worden, maakt den heer DONNDORF gewag, (6) die beweert dat men reeds van het jaar 1515 af gedrukte Nieuwstijdingen vindt. Deze waren niet periodiek, maar bestonden uit eenige vliegende bladen, die men NIEUWE TIJDINGEN (*Gazettes toutes fraiches: Neue Zeitung*) noemden, — een woord, hetwelk in deze beteekenis in de Woordenboeken van de XV eeuw nog niet voorkomt. Dergelijke oude Nieuwsbladen zouden bijvoorbeeld in Neurenberg veel gedrukt geworden zijn. De maandelijksche en vierdejaars-tijdingen zijn in Duitschland de oudsten.

De eerste sporen van doorlopende Nieuwsbladen, die men vervolgens in dit Land vindt, zijn van de XVII eeuw. Van het jaar 1616 is nog een AVISO, RELATION ODER ZEITUNG te Göttingen bewaard gebleven (7).

In 1615 kwam te Frankfort aan den Main een *Journal* in het licht, hetwelk in 1617 door *Post-Avisen* is opgevolgd, waardoor tusschen de Uitgevers eene hevige twist ontstond, en de beslissing des Senaats ten gevolge had, dat beiden mogten gedrukt worden (8). Deze hebben zich onder veranderde vormen en namen tot heden staande gehouden.

In het jaar 1618 werd te Fulda een *Postrijder* uitgegeven, die slechts twaalf jaren stand hield. Ook omstreeks dezen tijd kwamen er Neurenberger, Augsburger en Brusselsche Couranten in het licht.

In Keulen werden in 't jaar 1588 Nieuwstijdingen gedrukt, die de beschrijving der Spaansche onoverwinnelijke Vloot en de krijgsbedrijven hebben vermeld (9).

ENGLAND.

De Spaansche Armada ten jare 1588 was oorzaak, dat er in Engeland een krijgs-journaal werd opgericht, waarin al de krijgsverrigtingen en gebeurtenissen vermeld stonden en den volke werden bekend gemaakt. Het eerste nummer onder toezigt van Mr. *Burleigh* vervaardigd is van Gras- of Bloeiemaand 1588, en voerde ten titel: *The English Mercur*. Het 50e nummer (van 23 Julij) is nog in het Britsch Museum voorhanden. De dertigjarige oorlog, in het begin der XVII eeuw, gaf de geboorte aan eene Engelsche Krijgskronijk, en na den opstand in Engeland van 1641 kwam er eene reeks van 156 Couranten in het licht, grootendeels uit binnenlandsche berigten zamengesteld. Sommige Engelsche Schrijvers echter noemen de *London-Gazette* van 7 November 1665 als de eerste regelmatige Courant. — Sedert de Regering van George II. vermeerderden de Couranten in grooten getale. — In Schotland en Ierland is de oorsprong van veel lateren tijd. De eerste *Edinburger Gazette* verscheen in Febr. 1699.

FRANKRIJK.

In 1605 begon *Johann Richer* te Parijs een weekblad uitgegeven onder de benaming van *Mercurie François*, doch reeds zeventig jaren vroeger was door *Montaigne* het gebruik van Nieuwsbladen ingevoerd, terwijl ook de kardinaal *Richelieu* veel ter bevordering dezer inrigting toedroeg. Evenwel is die invoering der eigenlijke Couranten in Frankrijk door *Theophraste Renaudot*, Med. Docter te Parijs, geschied (10). Over het jaar, in 't welk de eerste Uitgave der Courant van *Renaudot* geschiedde, zijn vele Schrijvers het oneens, dan uit een naauwkeurig onderzoek en vergelijking, is te bewijzen dat in het jaar 1623, die Courant is uitgekomen te Parijs, onder den titel: *Nouvelles ordinaires de divers endroits*, bevattende vele oeconomische artikels, en dat in het jaar 1631 dit blad eenen anderen naam heeft gekregen. — Tot 1653 schreef *Renaudot* ijverig voort en na zijnen dood ging het door Lodewijk XIII en XIV verleend octrooi op zijnen zoon over. Daarna kwamen er vele Couranten te voorschijn en de *Gazette de France*, in den dertigjarigen oorlog uitgekomen, bleef honderd en dertig jaren de *Hof-Courant*.

DE NEDERLANDEN.

Van het begin der XVI eeuw en welligt vroeger hebben er gedrukte Nieuwstijdingen bestaan in de Nederlanden van verschillende vorm en inhoud, dan van de eigenlijke Couranten is de oorsprong te vinden in 't begin der XVII eeuw. De oudste Leidsche Courant is waarschijnlijk van 1618, welke geregeld scheen uitgegeven te worden. Vele bewijzen zijn er dat in den jare 1623 reeds geregelde Couranten bestonden ten minsten Amsterdamsche. De gevangen Predikanten op Loevestein boden er een Rijksdaalder voor om eene Courant, of gelijk Hooft zegt, eene gedrukte Loopmare, te lezen (11). — In 1628 en 1632 was *Broer Jansz*, te Amsterdam, zich noemende: *Out Courantier in 't Leger van zijn Princelijke Excellentie*, Drukker en Uitgever. — Men kan dus besluiten dat bij de belegering van 's Hertogenbosch, ten tijde van *Fredrik Hendrik* reeds de Couranten in omloop waren, of minstens begonnen zijn in omloop te komen (12). — In 1650 en later waren er in Amsterdam verschillende Couranten, en Drukkers en Uitgevers derzelve. — Het is ook waarschijnlijk, dat omstreeks dien tijd de *Haarlemmer Courant* in de wereld is gekomen, zeker is het echter dat in 't begin van 't jaar 1665 dezelve bestonden, want de Verzameling der Couranten bij de Heeren *Enschede* aanwezig, begint met den 19 Mei van dat jaar, waarvan toen de Uitgever was *Abraham Kastelevn*. Dit belangrijk Blad is sedert dien tijd tot op heden, altoos onder dezelfde titel van *opregte Haarlemsche Courant* uitgegeven.

In 1666 heeft er een, en welligt het eerste Rotterdamsch Nieuwsblad bestaan onder den titel van *Rotterdamsche Zee- en Posttijding*, gedrukt bij *J. Neranus*.

Krachtens eene uitdrukking van GYSBERT JAPKES, beroemd Friesch Dichter van de XVI eeuw, in zijne *Rijmlyere*, (Bolswarder-Druk p. 89) luidende:

Nu *Gabama* iz komme to
't Friesch Schijld-Schriew-Aempte; Y kinne 't lezse
Yn 't leaf fen Ljeauwerd, dat Jou hân

Uwz to-druwckte, az in orckel-pân.
beweren sommige geleerden, dat in 1659 er reeds een *Leeuwarder-Courant* bestaan zoude hebben, beteekenende 't leaf van Ljeauwerd de *Leeuwarder Courant*. — Dit zoude dan al zeer vroeg geweest zijn in vergelijking van andere Provincien.

In Zwitserland, Denemarken, Zweden, Spanje en Portugal kwamen veel later, en meest in 't begin der XVIII eeuw, de Couranten te voorschijn en werden buiten 's Lands weinig gelezen.

De oorspronkelijke Italiaansche naam *Gazetta* is tot heden bewaard gebleven in meest alle Landen; vervolgens waren de eerste benamingen hoofdzakelijk aldus:

Italiën: *Notizie*, *Mercurio*, *Foglietto*, enz.

Frankrijk: *Feuille*, *Journal*, *Nouvelles*, enz.

Engeland: *Mercur*, *Intelligencer*, *Post*, enz.

Rusland: *Vedomosti*.

Denemarken en Zweden: *Fidingär*, *Allehanda*.

Duitschland: *Avisé*, *Relation*, *Journal*, en

Holland: *Courant*, *Loopmaere*.

Uit hoofde der betoonde belangstelling in dit onderwerp, hebben wij dit *Kort Overzigt* getrokken uit het geen vroeger in de *Leeuwarder Couranten* van 27 Julij en 3 Augustus 1830; 6, 20 en 27 December 1831 en 3 Januarij 1832, door ons over den *Oorsprong der Couranten* is vermeld geworden, ten einde een beknopt geheel van

(5) J. v. SCHWARZKOPF, p. 10, 11, U. s. w.

(6) In zijne *Geschichte der Erfindungen in alle Theile der Wissenschaften* U. s. w. IV Band, druk van 1817, op het woord *Zeitungen*.

(7) Zie *Leeuwarder Courant* 3 Aug. 1830.

(8) Zie opgem. Courant. v. SCHWARZKOPF, p. 12, 13, 14.

(9) Vergelijk SCHELTEMA, de *Uitruising en ondergang der Onoverwinnelijke Vloot van Philips II.* p. 127 enz.

(10) Zie bijzonder CHOMELS, *Dictionnaire Oeconomique*, — VOLTAIRE, *Dictionnaire Philosophique*, — P. RICHELET, *Dictionnaire*, — allen op 't woord *Gazette*; — DONNDORF, *Geschichte* enz. op het woord *Zeitungen*; — MORERI, *Dictioonn. Historique* op het woord *Renaudot* enz., — en v. SCHWARZKOPF, *über Zeitungen*.

(11) ERANDT, *Hist. der Reformatie* IV. 1060.

(12) Vergelijk WAGENAAR, *Amsterdam* VIII, 717 en volg.

... dient eene bijzondere behandeling, met de voortgang, het
 ... de Staatkundige Geschiedenis
 ... Europa, in sommige tijdperken van zeer veel gewigt geweest. — Het is jammer,
 dat dit Artikel in het anders zoo verdienstelijk WOORDENBOEK DER ZAMENLEVING zoo
 oppervlakkig en luchtig is behandeld; men had immers gaarne een gedeelte van de in
 het breede vermelde Censuur, waaraan de oude onnoozele Amsterdamsche Courant was
 onderworpen, willen missen, voor eene beknopte en betere behandeling van de Cou-
 ranten-Historie in haren omvang.

v. L.

V A R I A.

BIJZONDERHEDEN NOFENS DIEREN.

Zeker Duitsch Vorst bezat een' zwarten Wolf, die hem overal verzelde, en zelfs
 voor zijn bed sliep. Wanneer echter zijn Heer zich te lang naar zijnen zin van huis
 verwijderd hield, of de plaats waar deze zich ophield hem MELAC (zoo heette de
 Wolf,) niet aanstond, begaf hij zich naar huis en wist zich zeer wel zijnen weg te
 banen; ook zelfs schoon hij dien eens bij zulk eene gelegenheid door den Rijn had
 moeten nemen.

Zekere tamme Ooijevaar leefde op de plaats van het Collegium illustre te Tubingen,
 in volle rust, tot dat zekere Student, in den herfst op eenen anderen Ooijevaar in een
 naburig nest schoot, en dien waarschijnlijk verwondde. In het volgende voorjaar ver-
 scheen er op het dak van het Collegie een andere Ooijevaar, die den tammen tot zich
 trachtte te lokken, maar dewijl deze gekortwiek was en dus aan de uitnoodiging van
 zijnen makker niet voldoen kon, begaf laatstgemelde zich op de plaats, en viel den
 tammen mer verwoedheid aan. Dit herhaalde hij het gansche jaar door. In het vol-
 gende voorjaar kwamen er vier Ooijveers den onzen aanvallen, en deze zou hebben
 moeten bezwijken, ware niet het overig gevoegte, dat zich op de plaats bevond, te
 zijner hulp aangerukt. Kalkoensche en andere Hanen en Hennen, Eenden, Ganzen,
 en zelfs een Paauw, die anders niet tot zijne vrienden behoorde, schoten toe, en ver-
 joegen de vreemdelingen, welke het verwonden van den eersten wilden Ooijevaar aan
 onzen tammen schenen te wijten, die eindelijk, in het derde voorjaar, moest omko-
 men onder den vereenigden aanval van meer dan twintig wilde Ooijveeren, die met de
 grootste woede onmiddellijk op hem aanvielen, en hem ombragten eer men te hulp
 komen kon.

GROOTE VARKENS.

Groote (dat is hier, zoo als wij in 't vorig Mengelwerk lazen: lange) menschen
 deden ons aan groote Varkens denken (*Honny soit qui mal y pense!*). Wij vonden
 in de Hoogduitsche reis, waaruit wij ook dat artikel trokken, gewag gemaakt van
 drie uitstekende Varkens:

- I. Een tam, zwaar 450 pond.
- II. Een dito, 18 maanden oud, 800 pond zwaar.
- III. Een dito, tien handbreed hoog, negen voeten lang, tusschen de ooren twee
 voet en vijf duim breed. Het gewigt van dit laatste beestje wordt ons niet opgege-
 ven, maar de beide eersten kunnen niet halen bij het dichterlijk Varken van JAN Vos
 in zijn Treurspel *Aran* en *Titus*, 't welk, naar de uitrekening van zekeren boer, die
 dit stuk, volgens den dichter LANGENDIJK, eens met zijne vrouw vertoonen zag, 1200
 ponden woog (+) Dat was misschien een *Dichters bokje*, Dichters maken die toch
 zoo wel als Schilders.

SCHILDERS-BOKJES.

Onder de misschien min bekende — men kent er vele — behooren de volgende:
 Op een tafereel, vertoonende de aanbidding van het kind JESUS door de Wijzen uit
 het Oosten, is het Heilige Kind van een' rozenkrans voorzien, en de drie Koningen
 dragen de orde van het gulden vlies. — Het stuk is van den beroemden HOLBEIN.

Op een ander, verbeeldende het broodbreken van CHRISTUS te Emmaus, komen de
 beide Leerlingen als Pelgrims voor met een *Pater-noster* in de hand. Op de tapijten,
 waarmede de muur der kamer, naar de gewoonte van vroegere tijden, behangen is,
 ziet men de Duitsch-Keizerlijke Adelaar. Het brood op de tafel is van die soort die
 men huisbak heet. Daarbij bevinden zich glazen kelken, in plaats der oudere drink-
 vaten of bekens, en als oppasser achter de tafel een jonge met eene pluim op den
 hoed. Minder onnatuurlijk, doch niet min onvoegzaam, zijn de vechtende hond en
 kat onder de tafel. — De vermaarde TITIAAN schilderde dit stuk.

HOOGE OUDERDOM VAN VOGELS.

In het jaar 1729 ving men in *Duitschland* eenen reiger, die, voor zestig jaren reeds,
 nog eenmaal was gevangen geworden. 't Bleek aan eenen zilveren ring, die hem, toen
 men hem voor de eerste maal bekwam, aan den poot was gedaan geworden. Hij be-
 kwam er voor de tweede reize nog eenen, en werd weder vrijgelaten. In 1719 kwam
 er te *Wenen* een Adelaar, van wien men wist dat hij meer dan honderd en vier jaren
 oud was.

N E D E R L A N D.

Nog waait de Nederlandsche vlag,
 Langs 't strand op d'oceaan;
 Nog vordert zij haar oud ontzag,
 Op elke waterbaan; —
 Verheerlijkt door den heldendood
 Van eenen eed'len Held,
 Heeft ze aan Euroop den fiere moed,
 Van Neêrlands Volk gemeld.

Nog waait de Nederlandsche vlag
 Van toren-, tempeltrans, —
 Zoo ver Oud-Neêrland strekken mag
 In 't goud des zonneglans; —
 En nog staat Neêrlands Heldenrij
 Geschaard bij die banier:
 En roept Europa's Vorsten toe:
 Ons Regt, ons Zwaard is hier. —

Nog vraagt ons Neêrlands Heldenkroost
 Een oerelijken vreed: —
 Waarvoor geen later Naneef bloost; —
 En 't zwaard blijve in de scheed' —
 Maar moet de krijg op nieuw aanvaard
 Dan is haar leus: VAN SPEIJK!
 Dan is 't verwinnen of vergaan, —
 Dan staat of valt het Rijk. —

NATIONALE KLEEDERDRAGT.

Aan dengenen, die deselve par force willen hebben aangenomen.

Het doel is schoon en goed! — maar slechts als een *Petitie*,
 Die nimmer moet ontaard in eene *Requisitie*.
 De *Mode* is een' *Godin* — zij huist in 't Hemelhof, —
 Zij deelt haar weldaan mede — maar borgt ze niet van 't stof.

1832. *Extempore.*

(+) J. Vos laat zekeren LUCIUS zeggen:
 Een zwaan, als twee paar zwijnen
 Heeft zich in 't West vertoont dicht aan de Tyberboord.

JAAP zegt, bij LANGENDIJK, aan KEES, dien hij verhaalt wat hij in den schouwburg
 gezien en gehoord heeft, en die hem vraagt:

Hoe groot was 't varken, Jaap? wat woeg het bij de gis? —
 Ik zag 't niet, maar ik loof 't len hiel groot varken is:
 Het was, zo 't zeggen was, len zwyn as twee paer zwynen;
 Zo dat men maklijk het: gewigt zou kunnen vynen:
 Ik heb len varken dat weegt net driehonderd pond,
 Laat dat dan twaelf zijn, dan oordeelt men gezond.

KEES.

't Wou an so'n varken wel len half vak b'et verkijken.

deselve thans bestaat, uit de navolgende Heeren, als:

Mr. J. D. WIERDSMA, *President*.
 Ms. P. ANDREÆ, *Rapporteur*.
 J. C. KUTSCH, *Syndicus en Thesaurier*.
 Mr. J. D. VAN DER PLAATS, *Secretaris*.
 Mr. J. HANEKUIJK,
 Mr. A. STINTRA,
 JAN ALBARDA HZ., } *Leden*.

T O O N E E L B E R I G T.

Op heden Dingsdag zal men in den Schouwburg alhier vertoonen: 1. DE OPPER-
 HOFPAUKEN- en TROMPETTEN-INSPECTOR en DE LINNENWEVER. 2.
 DE ZIELSVERHUIZING, waarin H. F. Posthumus 8 onderscheidene Karacters zal
 uitvoeren. 3. HET SCHILDERIJ; Bijspel met zang. — 's Avonds ten 7 ure op
 het Tooneel.

* * * Getrouwd:
 SNEEK, H. W. NIJDAM, van Sneek, en
 den 13 Mei 1832. J. D. FERENSTRA, van Wismarsum.
Streckende deze tevens tot bijzondere kennisgeving aan Familie en Bekenden.

* * * Getrouwd:
 EXMORRA, G. BURGHGRAEF, en
 den 19 Mei 1832. A. B. ABBEMA.
PS. Familie en bekenden, gelieven deze, als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Getrouwd:
 SNEEK, C. J. VAN DER MEULEN, en
 den 20 Mei 1832. A. ANKRINGA.

* * * Mijne geliefde Echtgenoot, R. SWALVE, beviel heden van een' Zoon.
 LERUWARDEN, P. BROUWER, PKz.,
 den 12 Mei 1832. *Apotheker.*

* * * Mijne waardige Echtgenoot, T. R. SPOELSTRA, verlost heden van eenen
 Zoon. J. GORTER, RZ.
 SNEEK, den 12 Mei 1832.

* * * Mijne geliefde Echtgenoot B. W. REITSMA, beviel heden in den vroegen
 morgen van eenen welgeschapene Zoon. A. WERUMEUS BUNING.
 OOSTERMEER, den 16 Mei 1832.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieve deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Mijne geliefde Echtgenoot, GEERTRUIDA OOSTERBAAN, beviel heden
 morgen voorspoedig van eene DOCHTER. JAN S. IJZENBEEK.
 GROOT ROFTA, den 16 Mei 1832.

* * * Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, AKKE TIM-
 MER, geliefde Huisvrouw van K. O. GORTER.
 TZUM, den 17 Mei 1832.
Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Mijne geliefde Echtgenoot JENTSCHKE FEIKEMA, beviel heden morgen van
 eenen welgeschapen Zoon. ANE J. ANEMA, Jr.
 ARUM, den 18 Mei 1832.

Streckende deze tevens ter bijzondere kennisgeving aan Familie en Bekenden.

* * * Heden verlost van eenen welgeschapen Zoon, BERENDINA NOORMAN,
 geliefde Echtgenoot van JAN HINGST.
 GOËNGA, den 19 Mei 1832.

* * * Heden beviel van eenen Zoon, LOUISE MARIANNE SIGAL, geliefde
 Echtgenoot van G. HAMMING.
 BOLSWARD, den 19 Mei 1832.

SLOTEN, den 11 Mei 1832. Heden morgen ten half negen ure overleed te Wij-
 kel aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van negen en zestig
 jaren en zes maanden, de voorbeeldeloos ijverige Hovenier, PIETER JOHANNES
 PEIPHER, in leven rustend Hovenier, na ons en onze ouders eene reeks van vijftig
 jaren op de uitmuntendste wijze getrouwd gediend te hebben, zijnde in het jaar 1781
 bij onze ouders in dienst getreden, malatende een Zoon met zijne Echtgenoot en drie
 Kinderen.
 A. A. VAN HIJLKAMA, Wed. R. J. VISSER.
 G. VAN HIJLKAMA, Wed. N. Vlieg.

* * * Na eene kortstondige ziekte is heden avond overleden onze veelbelovende AR-
 NOLDUS REGNERUS, oud 7 jaren. P. MEES.
 GARMERWOLDE, den 15 Mei 1832. N. DORHOUT.

N.B. Deze tot algemeene kennisgeving.

BOLSWARD, den 15 Mei 1832. Heden overleed in den ouderdom van ruim drie-
 en vijftig jaren, onze dierbare Vader, de Heer SIJBRANDUS KOELMAN, Medi-
 cine Doctor en Vroedmeester, na eene sukkeling van bijna zeven maanden.

HENDS. KOELMAN.
Mede namens mijne Broeder en Zusters.
Streckende deze ter communicatie aan Vrienden en Bekenden.

Heden overleed alhier aan de gevolgen eener slijmberoerte, onze waarde Tante
 SIJTSKE PLUIM, wed. JAN VAN NOORD, in den ouderdom van ruim 66 jaren. —
 LERUWARDEN, W. L. HELLEMA.
 den 17 Mei 1832. S. HELLEMA, Geb. GREIDANUS.

* * * Heden overleed in den ouderdom van bijna 62 jaren, onze waarde Zuster
 DIEUWKE ADAMA. D. ADAMA.
 MARSSUM, den 18 Mei 1832. R. ADAMA.

Streckende deze algemeene tevens tot bijzondere communicatie aan Vrienden en Bekenden.

NIJKERK, den 19 Mei 1832. Ons eenigst Dochttertje SJOUKJE, de jongste on-
 zer beide lievelingen, bezweek heden morgen, na een smartelijk lijdten van 15 dagen,
 nog geen 11 maanden oud. Vrienden en Bekenden gelieven de mededeeling van dit
 voor ons onderhart zoo smartelijk verlies, ook als aan hen gerigt te beschouwen.
 T. SIJBENGA.
 T. P. WYNIA.

* * * Heden overleed onze veelgeliefde Zuster, CATHARINA MARIA, in den ou-
 derdom van 70 jaren. J. W. MEIJER.
 KOLLUM, den 19 Mei 1832. E. MEIJER, Wed. A. BENTHEM.

* * * Het Zoonje, over welks geboorte wij ons voor 7 weken verblijdden, wierd ons
 heden door den dood ontnomen. T. OUENDAG, Jz.
 SNEEK, den 21 Mei 1832. G. OUENDAG, Geboren WOUTERS.

Prizen der Graden te Leeuwarden, Vrijdag den 18 Mei 1832:
 De In- en Uitslandsche Rogge en Tarwe: Rogge f 208 : 50 het Last. — Tarwe
 10 : 58 de Mude.
 De Boter f 26 : 50.

PRISJCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 19 Mei 1832.

NEDERLANDEN.			SPANJE.		
Werkel. Schuld...	2½ pct.	43 43½ 43½	Amsterd. Perpetuel 5 pct.	90	50½ 50½
Uitgestelde dito.....	½	1	Id. te Par. en Lond. 5 "		
Kansbiljetten.....	f 16½	17 16½	Uitgestelde.....	5 "	
Amort. Sijndicaat 4½ pct.	73	73½ 73½	Renten Perpetuel. 3 "		
	3½ "	58 58½ 58½	POLEN.		
Domaine Losrenten. 2½ "			Loten.....	f	
Handel-Maatsch... 4½ "	85½	86½ 86½	OOSTERRIJK.		
Schatkistbiljetten.. 6 "	99	99½ 99½	Weener-Bank....	5 pct.	
	100..	99 99½ 99½	Dito.....	4 "	
	50..		Certificaten.....	2½ "	
Oorlogs-Lasten... 5 pct.	90½	91½ 90½	Metaliek.....	5 "	84½ 85 84½
Leening 1831.....	6	96½ 97	Dito te Lond.gen. 5 "		
Nieuwe Leening.. 5 "	81	81½ 81½	Dito.....	2½ "	
Reversalen.....			Bank-Actien.....	3 "	
			Aand. f 100 bij Rosb.		
			Dito -250 dito....	4 "	
FRANKRIJK.			NAPELS.		
Inscr. op 't Grootb. 3 pct.	69½	70 69½	Certific. bij L. & B. 5 pct.		
Certificaten van dito 3 "			Idem Administratie 5 "	73½ 74½	
			Dito te Lond. gen. 5 "		
RUSLAND.			DENEMARKE.		
Bij Hope & Comp. 5 "	92½	93½ 93	Negot. in Londen 5 pct.		
Negotiatie 1828... 5 "	94½	95½ 95	ENGLAND.		
Inscr. op 't Grootb. 6 "	58½	58½	Geconsolideerde .. 5 pct.	84½ 84½	
Certificaten van dito 6 "			GRIEKENLAND.		
Cert. dito Hamb. Ad. 5 "			Te Londen.....	5 pct.	81 81
Dito te Londen gen. 5 "					
Leening 1831..... 5 "					
PRUISSEN.					
In Londen genegot. 5 "					

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SMALLINGERLAND, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden; dat de Loting om de plaatsen voor de Kramen, Tafels, Dissen enz., op de aanstaande Voorjaars Kermis te Dragten, invallende op Woensdag den 30 Mei e. k., zal plaats hebben op Zaterdag den 26 Mei aanstaande, des namiddags ten 2 ure, op de Grietnij Raadkamer aldaar; dat de opgaven betrekkelijk de lengte en soort van Kramen, van hen die op bovengemelde tijd niet tegenwoordig kunnen zijn, voor dien dag franco ter Secretarie dezer Grietnij moeten worden ingezonden; en dat voorts geene Rijfelaars, Horoskooptrekkers, of Spelen om gewin van Zilver of Goud op bovengemelde Kermis zullen worden geduld.

Grietman en Assessoren voornoemd,
H. L. HAERSMA VAN VIERSSEN,
Ter ordonnantie van dezelve,
F. S. REIDING, Secretaris.

HET DIJKSBESTUUR VAN DE ZEVEN GRIETENIJEN EN STAD SLOTEN, zal, op Zaterdag den 26 Mei 1832, des voormiddags ten negen ure, ten huize van *H. P. van der Woude*, te Tacozijl, publiek besteden:

Het **MAKEN** van twee perceelen **AARDWERK**, tot slaan van eenige perceelen Paalwerk, Kistvullingen en Keizerlijden; waarvan de Bestrekken te bekomen zijn bij de Dijks - Gedeputeerden van deze Contributie.

MR. P. ANDREÆ, Notaris te Leeuwarden, zal, Dingsdag den 12, en op Maandag den 25 Junij 1832, telkens ten 4 ure na den middag, bij den provisionelen en finalen palmslag, in het Heeren Logement in het Zaailand, te Leeuwarden, verkoopen:

1. Eene hechte **HUIZINGE**, met fraaijen **TUIN**, staande in de Grootte Kerkstraat, in wijk F, no. 132, te Leeuwarden, door wijlen Meijfvrouw Weduwe van den Heer *V. Slothouwer* laatstelijk bewoond geweest; veertien dagen na den finalen palmslag te aanvaarden.
2. Eene **HUIZINGE** of twee **KAMERS** met eene **BLEEK**, staande op den Grachtswal, in wijk L, naast het perceel no. 31, bij, en onder Leeuwarden, verhuurd voor 80 jaars tot den 12 Mei 1833, en alsdan te aanvaarden.

Alles breeder volgens Bijzetten, die zijn te bekomen bij den Notaris, bij wien de Condities inmiddels zijn te vernemen.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 23 Mei 1832, des namiddags ten 2 ure, bij de beschrijving, en des avonds ten 6 ure bij de eijdelijke toewijzing, telkens in het Societeits Lokaal van *L. Rimkema*, bij de Grootte Sluis, publiek veilen:

Het welzeilend **KOPFSCHIP**, genaamd *Christina*, groot 115 à 120 Roggelasten, gevoerd bij Kapitein *Arend Oosterbaan*, van Amsterdam; liggende zonder groote Mast en Tuig in de Zuiderhaven te Harlingen, met zoodanig Inventaris als bij Bijzetten nader wordt opgegeven, en op Voorwaarden als ten Kantore van voormelden Notaris te lezen zijn.

MR. J. H. J. VAN WAGENINGEN, te Jellum, zal, ten overstaan van een publiek Ambtenaar, op Maandag den acht en twintigsten Mei e. k., in de Herberg te Buren van den dorpe Rauwerd, des voormiddags ten elf ure, in het openbaar, aan de meestbiedenden, bij strijk- en verhooggeld, presenteren, bij stukken, te verhuuren, tot aan den 12 November e. k.: De stukken **GREIDLAND**, uitmakende de Zathe en Landen op no. 1, gelegen in den dorpe Rauwerd, in veertien perceelen, te zamen circa 35 bunder en 75 v. roede. De Condities zijn te vernemen bij bovengenoemden.

BOELGOED.

De Notaris W. K. HOEKSTRA, te Wommels, gedenkt, op Dingsdag den 29 Mei 1832, des voormiddags ten 10 ure, ten sterfhuize van *Jacob Bartelez Fijnje*, in leven Grof- en Hoefsmid te Welsrijp, publiek, bij boelgoed en gereed geld, te verkoopen:

Een best **Aanbeeld**, Blok en Staak, een Blaashalg, een besten Slijpsteen met Raam en Krukken, vier nieuwe Ploegijzers; **SMIDS GEREEDSCHAPPEN**, als: Graadjzers, Hamers, Tangen, Schalen en Gewigten, alsmede eene partij gemaakt en ongemaakt **IJZERWERK**.

Voorts **MEUBELN** en **HUISGERADEN**, bestaande in een bruin eiken Cabinet met Stel, een dito Pulpitum, een nieuw Bed en eenige Kussens, twee nieuwe Tafels, Stoelen, Spiegels, benevens Koper, Tin, Glas- en Aardewerk, en wat ten dage des boelgoeds meer te voorschijn zal worden gebracht.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

De Notaris A. W. NAUTA, residerende te IJlst, gedenkt publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan den meestbiedende te verkoopen:

Een hechten, bij uitstek wel onderhouden en van ouds beklanten **HOUTZAAGMOLEN**, zeer geschikt staande aan het vaarwater de Geeuw, onder het behoor der stad IJlst, gekwoeterd met wijk C, nummer 258, *de Nieuwe Molen* genaamd, hebbende eene vlugt van ruim 21 Ned. el; met de daarbij behoorende **KNECHTSWONINGEN**, **STEDEN** en **GROND**, **ZAGEN**, **KOEVOETEN**, **DOMMEKRACHTEN**, **SLEDEN**, **SCHOUWEN**, en verdere annexen; acht dagen na den finalen palmslag vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 30 Mei en den 13 Junij 1832, telkens des namiddags ten drie ure, bij de provisionele en finale toewijzing, ten huize van den Logementhouder *Anne Meiners*, te IJlst, en koope op alsdan voor te lezene Condities, die inmiddels bij bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

Al wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den nagelaten Boedel van wijlen JACOB JANS KEIKES, in leven Stads-Majoor te IJlst, wordt verzocht daarvan vóór den 10 Junij 1832 opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris A. W. NAUTA, te IJlst.

BOELGOED.

De Deurwaarder L. HARMENZON, te Leeuwarden, zal, op Dingsdag den 22 Mei 1832, des morgens ten negen ure, in het Sint Anthonij Gasthuis, in het zoogenamde *Reventer* aldaar, publiek, bij boelgoed en gereed geld, presenteren te verkoopen: **MEUBELN** en **HUISGERADEN**, bestaande in een Cabinet, Pulpitum, Laadtafel, Klok, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, een Bed, Linnen, Wollen en Vrouwen Lijfdragt, Koper en Tin, benevens eenig gemaakt Zilverwerk en hetgeen meerder te voorschijn zal worden gebracht.

Op Maandag den 21 Mei, van des namiddags 2 tot 4 uren, te bezien.

BOELGOED VAN AFBRAAK,

Op Vrijdag den 25 Mei 1832, des voormiddags ten 10 ure, *op den Aarsentuin, buiten de Hoeksterpoort, bij Leeuwarden*; (in plaats van in het Ruiterskwartier) bestaande in eene aanzienlijke partij van vijf à zes duizend gladde Pannen, dito roode Pannen, Steen van alle soorten, eene partij Balken van onderscheidene lengte en zwaarte; onderscheidene eiken Damleggers, Juffers en Latten, Zolderplanken van onderscheidene lengte en dikte; Schuif kozijns met Ramen en Blinden; Deurkozijns met Deuren; verdere eene aanzienlijke partij IJzer en Lood; ongeveer 300 last best gróf Puin.

Op Zaterdag den 26 Mei 1832, is men voornemens, ten huize der Bank van Leeuwarden, in de maanden Januarij, Februarij en Maart 1831 verpand. Kunne de na Donderdag den 24 dezer, geene van deze Panden verrent worden.

Uit de hand TE KOOP, om op den 12 November 1832 of vroeger te aanvaarden: Eene **HUIZINGE** en **HERBERG**, met de daarbij behoorende **STALLINGEN** en **WONINGEN**, letter E, no. 322, 407 en 408, bij de Vrouwenpoort, te Leeuwarden, van ouds genaamd *het Klein Wagentje*. Te bevragen bij R. BLOEMBERGEN SANTEE, in de Weerdt, letter G, no. 42.

Een TJALKSCHIPSHOL, zoodaer als hetzelve is liggende in de Stadsgracht nabij den Vijver alhier, wordt publiek gepresenteerd ter verkoop om gereed geld, op Vrijdag den 1 Junij e. k., des morgens ten elf ure, ten huize van *Ijzre Douwes Koopmans*, Kastelein in de Weerklink bij Leeuwarden.

Bij toeval te huur,

Om dadelijk te aanvaarden: Een zeer nette en op het aangenaamst dezer stad staande **INTREK met vrijen opgang**. Te bevragen bij de Weduwe **HENDK. DIJKMAN**, in de Peperstraat, letter D, no. 70, te Leeuwarden.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Ballum op Ameland, zullen, onder nadere hoogere approbatie, op Woensdag den 23 Mei 1832, des voormiddags ten negen ure, ten huize van den Kastelein *Gerben Douwes Metz*, te Ballum op Ameland, ten overstaan van het Grietnij-Bestuur van Ameland, in het openbaar aan den minstaannemende aanbesteden: Het **BOUWEN** van een geheel nieuw **KERK-GERBOUW** in genoemd dorp Ballum, met het Leveren der daartoe benooodigde **Materiaal**; waarvan het Bestek en Condities ter lezing zullen liggen te Holwerd in de herberg het *Graan Paard*; te Nes op Ameland, bij de Wed. *S. O. Bakker*; te Ballum bij *G. D. Metz*, en te Hollum, bij *D. D. van der Laag*.

Te **LEEWARDEN**, bij **P. KOUMANS SMEDING**, by de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.

De VOOGDEN van het Algemeen Stads Arnhemhuis, te Bolsward, presenteren aan den minstaannemende ran te besteden:

De VERBOUWING en VERGROOTING van de **HUIZINGE en SCHUUR** der Zathe bij *Sjoerd Minnes Koopmans* als huurder in gebruik, onder het behoor der stad Bolsward, volgens het Bestek daarvan gemaakt, ter lezing liggende ten Kantore van den Notaris **N. MEIJER**, te Bolsward, alwaar tevens de Bestedingscondities te vernemen zijn. Zullende al de benooodigde Materialen door den aannemer geleverd moeten worden.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdag den 24 Mei 1832, des namiddags precies ten 4 ure, in het Stads Arnhemhuis te Bolsward.

De ondergeteekenden, Zeepzieders, verzoeken bij deze hunne respectieve Begunstigers, om bij den invoer der Belasting op de Zeep, aan hen telkens bij den inslag, het bedrag der Belasting in te zenden; zullende zij bij gebreke van dien de vrijheid nemen, dat bedrag voor de van buiten bestelde Zeep, van de Schippers, welke met de Commissien belast zijn, in te vorderen.

De accijns bedraagt per ton op 120 Ned. ffl principaal f 8 : 40.
Opcenten - 3 : 10.
Zegel... - 1 : 16.
Zegel van geleidbiljet f 12 : 75.
o : 14.
f 12 : 89.

P. DE VRIES.
BLOK & BOLMAN.
DIRK ZEPER.
R. HAVERSCHMIDT.

Wed. FEICKENS & ZON.
DIRK FONTEIN.
S. B. IJZENBEEK.

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij.

Wij ondergeteekenden, Commissarissen der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij, onder directie van de Heeren **DE JONG** en **COMP.**, gevestigd binnen Amsterdam, hebben het genoegen aan alle daarbij belanghebbenden te berigten: dat, op heden, door genoemde Heeren aan ons, in tegenwoordigheid van diverse Heeren Correspondenten en Deelgenooten, is gedaan Rekening en verantwoording hunner gehouden Administratie, en daarbij overgelegd een allezins nauwkeurig Overzicht van den gunstigen staat en steeds toenemenden bloei dezer irrigting; al hetwelk wederom door ons in de meest juiste orde bevonden, en met onze volledige goedkeuring is bekrachtigd geworden.

Amsterdam, den 16 Mei 1832.
Mr. M. C. VAN HALL.
W. H. J. VAN WESTREENEN VAN TIELLANDT.
Zijnde de Hoog Welgeboren Heer Jonkheer *J. Huijdecoper van Maarseveen*, de Wel-Edel Gestr. Heer *P. H. van Fenema* en de Hoogwelgeboren Heer Jonkhr. *W. A. de Jonge*, door onverwachte beletselen verhinderd geworden in het bijwonen dezer vergadering.

Al diegenen welke nog Boeken, Papieren, Prentwerken, Verrekeningen of dergelijken, toebehoord hebbende aan wijlen den Heere **A. D. Grave VAN LIMBURG STIRUM**, in leven Ontvanger der Registratie te Leeuwarden, onder zich berustende hebben, worden uitgenoodigd dezelve, zoodra mogelijk en uiterlijk op den 1 Junij aanstaande, te bezorgen aan de Bovenwoning bij de Vischmarkt te Leeuwarden.

156ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Bij J. H. J. LEHMANN, bij de Brol, te Leeuwarden, alwaar in de afgevoopen Loterij verscheiden prijzen zijn gevallen, zijn weder te bekomen **LOTEN** in huur en in koop, en voor alle klassen, tot Prij-courant. De trekking der eerste klas zal op Dingsdag den 12 Junij 1832 beginnen. Bij hem wordt ook **GROOT KONTRABOEK** gehouden. Houdt zich vriendelijk gerecommandeerd.

AN VAN DER PLOEG, maakt door deze bekend, dat zij als voren continueert in het **NIEUWASSCHEN** van alle soorten van **MERINOSSE, ZIJDEN** en andere **OMSLAGDOEKEN, KANTEN** enz., enz.; tevens te kennen gevende dat zij verhuisd is van naast de Latijnsche School naar den Zuidkant van het Vliet, letter L, no. 108, te Leeuwarden; — verzoekt verder gunst en recommandatie.

J. L. DE WAAL, Corsetmaakster, heeft de eer hare geëerde begunstigers te verwittigen, dat zij is verhuisd uit de Oosterstraat naar het Raadhuisstrazje, wijk G, no. 93, boven *Hazelhoff*, Mr. Verwer en Glazenmaker; beveelt zich bij voortdurend in de gunst der Dames, met belofte van prompte en nette bediening. Vraagt als Dames Kleermaakster ook **NAAIKINDEREN**. Zijnde bij haar ook te verkrijgen best gepolijste **BALEINEN** en **BLANCHETTEN**.
Leeuwarden, den 14 Mei 1832.

De ondergeteekende maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat hij is komen wonen in het van ouds bekende Logement *den Wijnberg*, op den Wierumerdijk te Leeuwarden, en houdt aldaar **LOGEMENT**, en **STALLING** voor Paarden; verzoekt een ieders gunst en recommandatie, zoo wel binnen als buiten de stad, met belofte van eene prompte bediening.
K. R. BAKKER.

De ondergeteekende Apotheker te Harlingen, in 1830 met de mobiele Vriesche Schutterij uitgetrokken en thans tot zijne affaire terug gekeerd zijnde, beveelt zich op nieuw bij zijne Stad- en Landgenooten aan, en inzonderheid bij diegenen die hem te voren met hun vertrouwen vereerden. Ook kan bij hem gepaast worden een **LEERLING** of iemand die één à twee jaren bij dat vak is geweest.
Den 21 Mei 1832.
P. BROUWER.

De Ondergeteekende SCHEEPSTIMMERBAAS, gewoon hebbende in die kwaliteit op Schilkampen bij Leeuwarden, berigt hiermede het geëerd publiek, dat hij met den 12 dezer maand is komen wonen op Ezumazijl onder Anjum, om aldaar die zelfde Affaire te zullen uitoefenen, beveelt zich hiermede in het gunstig aandenken van zijne geëerde begunstigers, en recommandeert zich aan een ieder die hem in zijn vak benooidigd heeft, en belovende eene prompte en civiele bediening.
Ezumazijl, den 22 Mei 1832.
PIETER JANS MIEDEMA.

De Gezigtkundige J. OPPENHEIM, van Londen, betuigt het geëerd Publiek van Leeuwarden bij deze zijnen dank voor de genotene begunstiging die hij gedurende zijn verblijf heeft genoten, en adverteert tevens, dat al degenen die zich nog van zijne doelmatige **KRISTALLEN GLAZEN** voorzien willen, zich adresseren kunnen vóór Zaterdag den 26 Mei 1832. Is te spreken en te ontbieden in het Lemster Veehuis, op de Nieuwestad, te Leeuwarden.

Depôt van Galanterien en Kramerijen.

FRIEDERICH & COMP. berigten hunne geëerde begunstigers, dat zij wederom ontvangen hebben een fraai assortiment **GOEDEREN**, bestaande in fraaie porseleinen Bloemvasen, sijne geschilderde Spagoederen, doorgewerkte en schildpadden Kramen, Parapluis, Zweepen, Tafelmassen, Verlakte Goederen, pleeren Aspersietangen, witte Doozen in alle grootte, Penseelen, Vernis Mordant om te decalqueren, wilders fraaie Brievenbasschen, Redicules, ledereen Tasschen, Sigarenkokers, Tabaksdoozen, Patfumerien, Houtwerk, schildpadden Theekistjes, sijn reestepen Tafel-Glaswerk, ordinaire Wijnglazen, uirtmuntend ges'epen Flacons, Toiletflacons, Parfumerien Voorwerpen, vergulden Gespen, Beursingen, Ceintures en meerder artikels van smaak. — Op de Berlikumermarkt ten huize van **J. D. LEICKERING**.

ANDERS & HANS DEDEKAM, te Arendal in Noorwegen, zich voortdurend bij de Heeren Koopheden en Scheeps Kapt. aanbevelende, nemen de vrijheid bekend te maken, dat bij hen, vroege in dit voorjaar en vervolgens te bekomen zijn, beste nieuwe vuren en groenen **BALKEN**, toppige en rechte **JUFFERS** van alle lengten, **DIKPALEN**, **DIJKDOLLEN** en meerdere soorten van **HOUTWAREN**, tot de bilijkste prijzen. Voorts gewoontijke spoedige expeditie.

Een **SCHOENMAKERSKNECHT**, zijn werk geheel of ten deele **OVERDIEP**, te Sint Anna Parochie.
Een **VRIJGEZEL**, niet onbedreven in het **ROG- en WEITMALEN**, en die de werkzaamheden aan de Straat goed in de magt heeft, kan dadelijk werk bekomen op den Molen *de Arend*, bij *I. WIJGA*, te Leeuwarden.
Eene fatsoenlijke **VROUW** van circa 40 jaren oud, van de **R. C. Godsdienst**, wenschte zich gaarne geplaatst te zien als **HUISHOUDSTER** bij een eenzaam Heer, Weduwenaar of bij eene Jufvrouw, hetzij in of buiten deze Stad. Zij ziet minder op belooning van geld, als wel op eene ordentelijke manier van behandeling. Adres ten Kantore dezer Courant. *Brieven franco.*

* * DE HUISVRIEND,

OF VERZAMELING VAN GEBEDEN EN OVERDENKINGEN voor Huisselijke Godsverreering, door **H. SCHUTTE, Theol. Cand.**, is uitgegeven en wordt met veel succes gedebiteerd bij den Boekhandelaar **JOHS. GUIJKENS**, te Amsterdam. — Het doel van dit stichtelijke boekje (zegt onder anderen de beoordeelaar van dit werkje in de Godgeleerde Bijdragen) is, om hun, die in de huisselijke godsdiensstoefening wenschen voort te gaan, eene handleiding daartoe te geven. Het bevat Morgen-Overdenkingen naar aanleiding van de een of andere Bijbelplaats, en Gebed voor den morgen en avond van elken dag der week. Het is bijzonder geschikt ter uitdeeling vooral in Landgemeenten en onder mingevoeden, ten einde zoogenoemde *Geestelijke Bloemhofjes* enz. te vervangen, en in het geheel alle aanbidding waardig.